

Сценарий 6. Участие в операция за стабилизация и реконструкция

Разработил: подполковник Николай Урумов

Етикет на ситуационен сценарий: „Покров над Сагита 2“*

Географски обхват – Територията на Република Сагита, отстояща на 5000 км от Брюксел

Характер на конфликта – В резултат на провеждана от сили на НАТО операция по налагане на мира е постигнато споразумение между враждуващите страни и е предоставен мандат от ООН за трансформиране на операцията в такава за стабилизация и реконструкция

Интензитет – Среден

Съюзна подкрепа – Провеждане на операция за стабилизация и реконструкция от НАТО под егидата на ООН

Равнище на заплаха – Средно

Равнище на амбиция – Участие в съюзна операция за стабилизация и реконструкция

Задача на ВС – Участие в съюзна операция за стабилизация и реконструкция

Основни операции – Съюзна операция за стабилизация и реконструкция

Контингент – Формирования от състава на Въоръжените сили

Обща обстановка

Сагита е била основна част от Аровианската империя, която е била световна сила до края на XVIII век. След края на Първата световна война Сагита е извоювала своята независимост чрез мирна революция, водена от Синед Генек. Това е станало възможно благодарение на подкрепата на италианските търговци, които използвайки влиянието си в Аровианската империя, са защитили каузата на Сагита. В периода от 1920 до 1950 г. благодарение на близките пазарни взаимоотношения с някои страни от Европа Сагита се е утвърдила като силна и богата държава. През този период страната е управлявана от Националната партия. През Втората световна война Сагита е запазила неутралитет, но след продължителен упадък управляващата Национална партия е заменена от Демократическата партия през 60-те години на миналия век. Въпреки че управлението Демократическата партия се базира на конституцията на страната и спазването на човешките права, някои екстремистки фракции са продължили дискредитират новото управлението, както са правили това и при предишното ръководство на страната.

Нов икономически упадък през 80-те години на XX век е довел до появата на политическата сцена на няколко социалистически партии. Последвала е смяната на няколко коалиционни правителства. Въпреки че страната остава относително стабилна, икономическото развитие страда от наличието на консенсус в парламента. В настоящия момент много хора с носталгия си спомнят времето, когато страната е управлявана от правителствата на Националната партия.

Независимо от задоволяването на голяма част от населението икономическият упадък от 80-те години на миналия век е довел до увеличаване на влиянието на екстремистките фракции. Тези фракции по своята същност са насилствени и основни техни цели са правителството, полицията и армията. Такива екстремистки групи се появили и в двете основни етнически групи в страната – сагити и щура.

Последните събития са влошили ситуацията още повече. Едни от най-проблемните въпроси са законът, забраняващ практикуването на религия в училищата, и решението за преминаване на петролопровода Тайлар–Гандалв през планинско гористия регион, който някои последователи на друидизма смятат за свещен. Това довежда до сближаване на позициите на екстремистките групировки и фундаменталните друидисти и избухване на стълкновения между силите за сигурност и въоръжени бунтовнически групи, целящи сва-

* Наименованието на етикета е поставено от редактора.

лянето на правителството. Боевете са приключили с примирие след близо половин година, но правителствените сили за сигурност са обвинени в сериозни нарушения на човешките права по време на конфликта. Напрежението след конфликта продължава да е високо и въпреки усилията за разрешаване на случаите на мъчения и своеволни задържания ситуацията със спазването на човешките права е лоша. Продължават случаите на прекомерна употреба на сила (и от двете страни), все повече се ограничава свободното изказване на мнение. Официалните власти не са в състояние да разкриват случаите на безследно изчезнали лица. Въпреки примирието терористични групи продължават демонстративните убийства на водещи политици и официални лица. Официалните власти, въпреки изявленията, че исканията на друидските групи се вземат предвид, са забранили влизането в парламента на всички лица, които са свързани по един или друг начин с екстремистките фракции, и са ограничили възможността на своите граждани да сменят правителството. Малцинствата заявяват, че липсата на силен парламент води до увеличаване на корупцията и управление на страната от външни интереси.

Усилията на правителството да разделят фундаменталните друидисти и екстремистките бунтовници са пропаднали. С това настоящата ситуация в Сагита се е устремила към пълен хаос. В страната цари икономическа стагнация, не се спазват човешките права, зачестяват убийствата, извършвани както от силите за сигурност, така и от екстремистките групи.

Малко преди окончателното завършване на петролопровода екстремисти са взривили рафинерията в Гандалв, което е до нови въоръжени стълкновения. Силите за сигурност на Сагита не са в състояние да се противопоставят на заплахата, в резултат на което са се увеличили убийствата и случаите на нарушаване на човешките права. Това води до привличане на вниманието и осъждане на тези актове от международната общност.

Заплахата за прекратяване на доставките от петрол и газ от региона могат да повлияят на икономиките на редица европейски страни и САЩ, което привлича тяхното внимание. Страните от Европа и САЩ са единодушни, че по-нататъшна дестабилизация на Сагита е пряка заплаха за тях и нарушенията на човешките права в страната са неприемливи за тях. Невъзможността на официалните власти да се справят със ситуацията и липсата на законност могат да предоставят благоприятна среда за международния тероризъм. Последните актове на насилие от двете страни са катализаторът, довел до съгласувани действия на международната общност под егидата на ООН. Между петте постоянни членове на Съвета за сигурност на ООН цари единодушие. Русия и Китай също са заявили, че техните интереси са застрашени от ситуацията в Сагита.

На заседание на Съвета за сигурност е достигнат изводът, че провеждане на мироопазваща операция не е подходящо, тъй като враждебността на участниците в конфликта е твърде висока и тяхното съгласие едва ли ще бъде постигнато. Предложено е провеждане на операция по налагане на мира, в съответствие с глава VII от Устава на ООН и отговорността за изпълнението на мисията да бъде възложена на НАТО, в съответствие с глава VIII на устава. Всички постоянни членове подкрепят предложението, като заявяват желанието си за участие в операцията, а Китай е съгласен с разбирането, че може да прикрепи наблюдатели към силите. Всички са съгласни, че решение на спорните въпроси може да се постигне чрез провеждане на наблюдавани от ООН избори и до провеждането на такива двете страни в конфликта ще приемат управление на страната от преходно правителство под ръководството на специален представител на генералния секретар на ООН. Членовете на Съвета за сигурност също така са единодушни, че след първоначално установяване на мир в страната операцията на НАТО трябва да се съсредоточи върху следконфликтното възстановяване на Сагита.

Така на 22 юли 2025 г. Съветът за сигурност на ООН, чрез своя резолюция 7777 предоставя мандат за мироналагаща мисия, както следва: ООН чрез резолюция 7777 на Съвета за сигурност упълномощава ръководена от НАТО мисия за принуждаване и убеждаване на страните в конфликта в Сагита да прекратят актовете на насилие, да действат съгласно законите, да спазват човешките права с цел постигане на условия за установяване на стабилно правителство, под чието управление страната да просперира. В допълнение силите трябва да предотвратят всякаква външна намеса и да осигурят стабилна и безопасна обстановка за действие на организациите за оказване на хуманитарна помощ и да ги подпомагат в тяхната дейност. Това включва оказване на съдействие на преходните власти.

В месеците след началото на операцията по налагане на мира силите на НАТО са наложили волята си. Двете страни достигат до извода, че никоя от тях не е в състояние да постигне цели си и продължаването на военните акции ще доведе до още по-тежка ситуация в страната. Политическите ръководства на двете страни преосмислят последствията от продължаване на конфликта и в крайна сметка са отправили апел към Организацията на обединените нации за посредничество за сключване на мирно споразумение и оказване на помощ за стабилизация и реконструкция на страната. С посредничеството на ООН двете страни са достигнали до подписване на мирно споразумение.

С подписаното споразумение двете страни отправят призив до ООН за осигуряване на сили за наблюдение, които да следят за изпълнението на мирното споразумение. Също така призовават всички враждуващи доброволно да прекратят въоръжените стълкновения. С този договор е постигнато споразумение за установяване на зони за сепарация в конфликтните региони. Договорено е разпускане на въоръжените сили, като оръжията трябва да бъдат предадени под контрола на ООН, както и формиране наново на Въоръжените сили на Сагита, като в състава им трябва да има представителство на всички етнически групи в страната. Призовава се ООН да предприеме изпълнението на програми за подпомагане интегрирането на съкратените военнослужещи в обществото. С този договор се приема до провеждане на демократични избори в Сагита, с което да се осигури пропорционално участие на всички етнически групи във властта, страната да бъде управлявана от преходно правителство начело със Специален представител на Генералния секретар на ООН.

Съветът за сигурност на ООН в своя Резолюция 8888 адмира на направените стъпки за мирно разрешаване на кризата в Република Сагита и като приветства постигнатото споразумение между страните в конфликта, възлага на НАТО мандат за трансформиране на провежданата операция по налагане на мира в операция за стабилизация и реконструкция на страната:

1. Контрол на спазването на клаузите от споразумението, договорени от страните в конфликта;
2. Контрол на зоните за сепарация;
3. Контрол на разпускането на ВС и подпомагане на формирането на нови ВС съгласно мирното споразумение;
4. Наблюдение на програмите за реинтеграция на демобилизираните военнослужещи;
5. Подпомагане дейността на международната общност за стабилизация и реконструкция на Сагита;
6. Поддръжка за провеждане на свободни демократични избори в двете страни.

География

Република Сагита се намира на 5000 км от територията на НАТО (Брюксел). Страната се простира на 755 740 кв. км. Протока Умбар се контролира от Сагита и Република Карина, като всяка от страните контролира своето крайбрежие. Сагита граничи на запад с Камско море между протока Умбар и Република Вулпекула, на юг с Република Вулпекула (300 км) и на изток с Република Драко (1530 км) и Урса (270 км).

По данни на ООН от 2001 г. населението на страната е 35 045 000 жители, от които 5 000 000 живеят в столицата Доогаал. Средната раждаемост в страната е 2,3 % годишно. Населението се разпределя по етнически групи, както следва: 75 % сагити, 20 % щура, населяващи предимно югоизточните райони на страната, и 5 % преселници и местни племена, населяващи южните Ричмански възвишения.

Официалният език в страната е сагути, произхождащ от алтайската езикова група. Най-разпространената религия е друидизмът но значителна част от малцинствата щура са митраисти.

В Сагита преобладава сух тропически климат. В крайбрежните райони зимите са влажни, а летата сухи и горещи. В планинските райони във вътрешността климатът по-сух, като годишната сума на валежите е по-малко от 750 мм.

Настоящата политическа система в Сагита се базира на конституцията от 1958 г. Държавен глава е демократично избран президент, който ръководи правителството и е върховен главнокомандващ на Въоръжените сили. Президентът осъществява ръководс-

твото чрез канцеларията на министър-председателя. Министър-председателят се назначава от президента, като се избира от партията, притежаваща мнозинство в парламента. Народното събрание се избира чрез преки избори на регионален принцип.

Силите за сигурност на Сагита се състоят от Въоръжени сили (Сухопътни войски, Военновъздушни сили и Военноморски сили), Национална полиция, Национална жандармерия и Локални сили за защита. Всички тези структури са под контрола на правителството и са въввлечени в операции срещу бунтовнически групировки и контртерористични операции.

Селското стопанство съставлява около 18 % от brutния вътрешен продукт и дава работа на около 45 % от заетото население. Експортът на страната се състои от стоки от текстилната (26,1 %) и хранително-вкусовата промишленост (23 %), петролни продукти (15%), желязо и стомана (8,5 %) и други (27,4 %). Основни търговски партньори са страните от Европа (44 %), Костелатия (13 %), Северна Америка (11 %) и други (32 %).

В процес на изграждане е петролопровод, който ще свързва петролните залежи в Зоранско море с рафинерията Гандалв. Тръбопроводът ще започва от пристанище Тайлар и през Голан и предградията на Доогаал ще достига до Гандалв. С изграждането на петролопровода се очаква засилване на икономиката на Сагита, което ще ѝ даде по-голямо дипломатическо влияние.

Железопътната мрежа в страната е дълга 4 215 км, а пътната мрежа е дълга 115 000 км, от които само 15 600 са асфалтирани. Сагита не е свързана с железопътен транспорт със съседните страни. Главни пристанища са Фишуир, Ерминтруд, Мордор, Нуткин, Макрегор, Зебеде, Тайлар и Флорензе.

Стратегия на източника на заплаха

Въоръжените сили на Сугита притежават възможности в пълния спектър от мисии и задачи. Въоръжението и степента на развитие на тактическите доктрини са от предишно поколение. Същото е състоянието и на системите за командване и контрол, въпреки че командният състав притежава богат опит.

Сухопътните войски наброяват 34 000 души. В състава им влизат четири механизирани и две въздушнопреносими бригади.

Всяка механизирана бригада има в състава си:

- Два механизирани батальона, комплектовани с колесни бронетранспортьори;
- Един пехотен батальон – на автомобили;
- Един лекопехотен батальон;
- Един буксирен артилерийски полк;
- Инженерен батальон.

Всяка въздушнопреносима бригада има в състава си:

- Една ескадрила вертолети за бойна поддръжка – 12 вертолета;
- Две ескадрили транспортни вертолети – 18 вертолета;
- Три лекопехотни батальона;
- Един въздушнопреносим артилерийски полк.

Военноморските сили на Сагита наброяват 12 000 души. В състава на ВМС влизат: 6 фрегати, оборудвани с 3,9-инчови оръдейни системи, ПВО оръдейни системи и торпедни системи; 11 корвети с две 3-инчови оръдия, четири 30 мм оръдия и торпедни системи и четири кораба за логистична поддръжка.

Военновъздушните сили на Сагита наброяват 16 000 души. В състава на ВВС има 80 самолета, организирани в: четири изстребителни ескадрили; една разузнавателна ескадрила; една транспортна ескадрила и една ескадрила за крайбрежно патрулиране.

Екстремистките сили представляват отделни групи в състав рота до батальон. Тези сили не се намират под общо командване и действат автономно във вътрешността. Въоръжени са със стрелково оръжие, противотанкови гранатохвъргачки и преносими зенитно-ракетни комплекси.

Към момента на подписване на споразумението Сухопътните войски на Сагита са се оттеглили в казармените райони. ВВС са базирани на постоянните си летища, а ВМС се намират в основните пристанища.

Въоръжените екстремистки групи са съсредоточени в райони, контролът и защитата на които се осигуряват от силите на НАТО.

Цялостната степен на заплахата се оценява на ниска, само в някои райони тя е средна. Двете страни желаят военните действия да бъдат прекратени, тъй като оказват пагубно влияние за цялостната ситуация в Сагита. Единствените проблеми могат да възникнат поради липсата на централизиран контрол над екстремистките сили. Политическото ръководство на екстремистките сили заявява, че ще предприеме всички необходими мерки за осигуряване съгласието на всички враждебно настроени елементи и приемане на клаузите на мирното споразумение. Възможна е известна съпротива на по-ниско ниво във въоръжените сили.

Възможните враждебни действия от страна на ВС на Сагита, както и на екстремистките сили включват:

- Атаки един срещу друг;
- Атаки срещу силите на НАТО;
- Миниране и разрушения на основни пътища;
- Атаки на ключови пунктове и уязвими точки;
- Актове на насилие срещу цивилното население;
- Опити за възпрепятстване и дискредитиране на действията на силите на НАТО и преходното правителство.

Стратегия на НАТО

Намерение на старшия командващ

Старши командващ се явява SACEUR, който действа в съответствие с предоставения от ООН мандат.

Предприетите до момента действия от силите на НАТО в рамките на предоставения мандат за провеждане на операция по налагане на мира изиграха своята роля за обуздаване на враждуващите елементи в Сагита. В резултат на нашите действия беше подписано мирно споразумение между страните в конфликта, което доведе до приемане на Резолюция на Съвета за сигурност на ООН за трансформиране на провежданата сега операция по налагане на мира в операция за стабилизация и реконструкция на Република Сагита. Това налага нашите действия да се насочат към осигуряване на изпълнението на клаузите от подписаното мирно споразумение, като съсредоточим вниманието си за осигуряване на стабилност и ред в Сагита, недопускане на външна намеса за поддържане и стимулиране на враждебните действия и подпомагане на усилията на международната общност за стабилизиране и реконструкция на страната, както и създаване на нормални условия за провеждане на демократични избори и установяване на законно правителство.

Намерението ни е да съвместим военните усилия с икономическите и хуманитарните. Военните действия ще доминират в ранните фази на операцията. Стратегическите съображения показват, че тази операция ще продължи години, преследвайки целта си да създаде условия за установяване на законно правителство и възстановяване на страната. Ясно е, че досега провежданата мироналагаща операция ще премине в мироопазваща в съответствие с глава VI от Устава на ООН, което предопределя голямата продължителност на операцията.

Желаното крайно състояние е възстановяване на нормалния живот в Сагита с действаща икономика, под ръководството на стабилно правителство, зачитащо човешките права. Ето защо нашите цели в тази операция се заключават във:

- Окончателно прекратяване на всички актове на насилие;
- Осигуряване на пълно съгласие с подписаното мирно споразумение;
- Осигуряване на защита и зачитане на човешките права;
- Предотвратяване на външна намеса;
- Поддръжка и подпомагане на усилията за възстановяване на нормалния ритъм на живот.

Мисия: Силите на НАТО да проведат операция по стабилизация и реконструкция на Сагита, като осигурят ред и стабилност в страната, предотвратят външна намеса и подпомогнат усилията за възстановяване на нормалния живот и установяване на стабилно законно правителство.

Концепция на операцията.

Целта на операцията за стабилизация и реконструкция е окончателно преустановяване на всички актове на насилие и недопускане на подкрепа от външни източници за

подновяване на враждебните действия, както и създаване на подходящи условия за възстановяване на нормалния живот в страната и установяване на законно правителство. Ключови моменти са:

- Преустановяване на всякакви действия от сухопътни военновъздушни и военноморски елементи от силите на участващите в конфликта страни и контрол на разформироването на силите за сигурност;
- Предотвратяване външна намеса, целяща възпрепятстване изпълнението на мисията;
- Предотвратяване на инциденти, които могат да попречат на изпълнението на задачите;
- Поддържане на контрол в определените зони в цялата страна;
- Поддържане свобода на придвижване и осигуряване на линиите за комуникация;
- Поддържане защитата на силите;
- Разширяване на контактите със страните в конфликта;
- Разширяване на контактите с международните хуманитарни организации и подпомагане на дейността им;
- Подпомагане установяването на властта на преходното правителство;
- Спечелване на пълно съгласие и приемане на провежданите действия;
- Поддържане на мероприятията за стабилизиране на страната и подпомагане дейността на международните хуманитарни организации;
- Подпомагане възстановяването на силите за сигурност;
- Провеждане на съвместни операции със силите за сигурност на Сагита за поддържане на сигурност и ред в страната;
- Подпомагане и защита на развиващия се политически процес.

Национална стратегия

Компонентът от въоръжените сили като част от силите на НАТО е да допринесе с действията си за изпълнение на мисията в определената му зона за отговорност, за постигане на дългосрочно мирно уреждане на конфликта в Сагита и създаване на условия за предаване на отговорностите за управление на страната от законно правителство.

Задачи за въоръжените ни сили

Произтичащи задачи за българските Въоръжени сили:

- Патрулиране в зоната за отговорност;
- Контрол на разформироването на силите за сигурност;
- Подпомагане на възстановяването на силите за сигурност на Сагита;
- Провеждане на съвместни операции със силите за сигурност на Сагита за поддържане на сигурност и ред в зоната за отговорност;
- Подпомагане на бежанци и оказване на съдействие за завръщането им по родните места и устройване в лагери;
- Контрол и помощ при събиране, регистриране и унищожаване на оръжие;
- Наблюдение и подпомагане на развиващия се политически процес;
- Осъществяване на проекти за възстановяване на нормалния живот в Сагита;
- Подпомагане дейността на хуманитарни организации.

Задачи по поддържане:

- Осигуряване на подготовка на контингента;
- Развързване на българския контингент в зоната за отговорност и изтегляне след приключване на операцията;
- Осигуряване на защита на контингента по време на операцията;
- Осигуряване на национална разузнавателна поддръжка на контингента;
- Осигуряване на медицинска поддръжка до ниво Роля 2 и стратегическа медицинска евакуация;
- Осигуряване на поддръжка и ремонт на въоръжението и техниката на контингента;
- Осигуряване прехраната и настаняването на личния състав по време на операцията;
- Създаване и поддържане на връзки с местните власти и населението;
- Командване и контрол на българския контингент;
- Командване и контрол на сили, придадени в подчинение на командира на българския контингент.